

Фізичне удосконалення майбутніх фахівців менеджменту

Долинний Ю.О.

Донбаська державна машинобудівна академія

Анотація:

Розглянуто процес проведення практичних занять з фізичного виховання за експериментальною моделлю, який направлено на підвищення резервних можливостей організму майбутніх фахівців менеджменту. У експерименті приймали участь 30 студенток 2 і 3 курсів. Встановлено, що фахівцям менеджменту для якісного виконання роботи потрібна висока розумова працездатність, підвищена психоемоційна стійкість, загальна витривалість. Рекомендовано напрямки профілактики емоційного і фізичного перенапруження, підвищення рівня позитивної мотивації до систематичних занять фізичними вправами. Зазначено, що експериментальна модель у поєднанні з урочною формою проведення занять із загальної фізичної підготовки і занять із спеціалізації вибраного виду спорту є одним етапів перебування організаційно-методичних аспектів фізичної культури.

Долинний Ю.А. Физическое совершенствование будущих специалистов менеджменту. Рассмотрен процесс проведения практических занятий по физическому воспитанию по экспериментальной модели, которые направлены на повышение резервных возможностей организма будущих специалистов менеджмента. В эксперименте принимали участие 30 студенток 2 и 3 курсов. Установлено, что специалистам менеджмента для качественного выполнения работы нужна высокая умственная работоспособность, повышенная психоэмоциональная стойкость, общая выносливость. Рекомендованы направления профилактики эмоционального и физического перенапряжения, повышения уровня позитивной мотивации к систематическим занятиям физическими упражнениями. Отмечено, что экспериментальная модель в сочетании с урочной формой проведения занятий по общей физической подготовке и занятий по специализации выбранного вида спорта является одним из этапов перестройки организационно-методических аспектов физической культуры.

Dolynnyj U.A. Physical perfection of future specialists to the management.

The process of leadthrough of practical employments is considered on physical education on an experimental model, which are directed on the increase of reserve possibilities of organism of future specialists of management. In an experiment took part 30 students of 2 and 3 courses. It is set that management specialists for high-quality implementation of work need a high mental capacity, enhanceable psychoemotional firmness, general endurance. Directions of prophylaxis of emotional and physical overstrain are recommended, increases of level of positive motivation to systematic employments by physical exercises. It is marked that an experimental model in combination with the fixed form of leadthrough of employments on a body-conditioning and employments on specialization of the chosen type of sport is one the stages of alteration organizationally of methodical aspects of physical culture.

Ключові слова:

експеримент, модель, фахівці, удосконалення, фізична культура.

експеримент, модель, спеціалісти, удосконалення, фізична культура.

experiment, model, specialists, improvements, physical culture.

Вступ.

Сучасні умови ринкової економіки і високої конкуренції на ринку праці потребують від фахівців «Менеджмент і організація» гарної психофізичної підготовки, доброго здоров'я і високої працездатності.

Працездатність фахівців менеджменту визначається його стійкістю до різних видів стомлення – фізичному, розумовому і характеризується тривалістю якісного виконання роботи. Розумова працездатність значною мірою залежить від рівня психофізіологічної і психофізичної підготовленості майбутнього менеджера. Але як правило молоді фахівці у перші роки роботи стикаються з проблемами значних психофізичних навантажень, що призводить до негативних наслідків пов'язаних із виробничою діяльністю та здоров'ям [3; 5; 7-11].

Для вирішення такої проблеми та збільшення рівня працездатності у період навчання нами була запропонована експериментальна модель фізичного виховання, яка направлена на підвищення резервних можливостей організму майбутніх фахівців менеджменту.

Дослідження останніх років дає можливість зробити аналітичні висновки, що для вирішення питання підготовки сучасної студентської молоді до майбутньої трудової діяльності, фізичних та психічних навантажень необхідна модернізація програми по фізичному вихованню відносно даної промисловості [1; 2; 4; 6].

Сучасне наукове дослідження ґрунтується на критеріях об'єктивності, відповідності істині, правді, спирається на сукупність праць вітчизняних і зарубіжних вчених. Вперше питання організації фізичного виховання у вузах були розглянуті в робо-

тах вчених Д.А. Крадмана, Ф. Царічанського. Б.С. Граменіцький і А.А.Романов розглядали проблему організаційно-методичного керівництва фізичним вихованням студентів. Організаційне забезпечення фізичного виховання у вищій школі досліджували Ф.П. Шувалов, І.Ф.Чудінов. Певний інтерес, що до проблеми організації фізичного виховання студентів представляють роботи Ю.В. Окунькова, П.А. Назарова, В.Ф. Протасова, В.І. Ільїніча, М.Я. Віленського, В.А.Маслякова, Р.Т.Раєвського, В.В. Попенченко, Ю.В.Полухина. Сучасні уявлення про методологію дослідження – загальнонаукові (В.І. Загвязінський, Р. Атаханов, 2001) і спеціальні принципи (Т.В. Карасева, С.Н. Толстов, 2003), передбачають використання певних технологій, які дозволять послідовно і поетапно вирішити завдання експериментальної моделі ППФП, що до підвищення резервних можливостей організму майбутніх фахівців. Великої уваги ППФП студентів вузів технічного профілю приділили увагу дослідники Л. Колокатова, Р. Раєвський, В. Філінков, О. Церковна. Разом з тим, поза увагою дослідників залишаються питання адаптації випускників вузу до умов професійної діяльності.

Робота виконана за планом НДР Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України „ Організаційно-методологічні аспекти впливу професійно-прикладної фізичної підготовки, що до збільшення резервних можливостей організму майбутніх фахівців машинобудівників ”, шифр «Гк-02-2010».

Мета, завдання роботи, матеріал і методи.

Мета статті – визначити вплив експериментальної моделі на фізичне удосконалення майбутніх фахівців менеджменту.

Завдання дослідження:

1. Представити експериментальну модель фізичного виховання що до підвищення резервних можливостей організму майбутніх фахівців «Менеджмент і організація».
2. Розглянути вплив експериментальної моделі на фізичне удосконалення майбутніх фахівців менеджменту.

Результати дослідження.

За останні роки попит на висококваліфікованих фахівців машинобудівних спеціальностей все більш зростає. При цьому збільшуються і вимоги до здоров'я та психофізичної підготовки майбутніх фахівців, готовності їх до майбутньої професійної діяльності, вміння швидко і ефективно вирішувати поставлені виробничі завдання [2; 6].

Особливості майбутньої професійної діяльності фахівців менеджменту визначають конкретні завдання ППФП, які полягають в тому щоб виховувати прикладні психофізичні якості необхідних для майбутньої трудової діяльності.

Прикладні фізичні якості – швидкість, сила, витривалість, гнучкість і спритність дуже часто необхідні майбутнім фахівцям. Наприклад фахівцям менеджменту для якісного виконання роботи потрібна висока розумова працездатність, підвищена психоемоційна стійкість, загальна витривалість на які можливо вплинути розвиваючи ті чи інші фізичні якості. При чому завчасне формування необхідних для конкретної виробничої діяльності під час навчання у Вузі прикладних якостей на заняттях з фізичного виховання – є найважливішим напрямком представленої експериментальної моделі [7].

Програма експериментальної моделі фізичного виховання включала спеціально розроблену педагогічну модель ППФП студентів на базі учбової програми вищого навчального закладу по предмету «Фізичне виховання» у поєднанні з різновидом занять по загальній фізичній підготовці і занять по спеціалізації вибраного виду спорту:

1. чоловіче відділення – футбол, баскетбол, атлетична гімнастика;
2. жіноче відділення – аеробіка, калланетіка, бадмінтон.

Розроблена експериментальна модель фізичного виховання студентів на базі учбової програми вищого навчального закладу по предмету «Фізичне виховання» у поєднанні з урочною формою проведення занять по загальній фізичній підготовці і занять по спеціалізації вибраного виду спорту, за нашими теоретичними припущеннями, повинна була впливати на підвищення резервних можливостей організму майбутніх фахівців машинобудування, на оптимальний розвиток рухових навичок і умінь, необхідних в майбутній професійній діяльності.

Дослідження дії експериментальної моделі фізичного виховання на фізичне удосконалення майбутніх фахівців менеджменту проводилися з 2010 по 2012 рік на базі спортивного комплексу Донбаської державної машинобудівної академії (ДДМА).

Збір необхідної інформації проводився у 2 групах фахівців менеджменту.

Предметом досліджень були студентки 2 і 3 курсів (у кількості 30 студенток) підготовчого відділення, за фахом: «Менеджмент і організація».

Експериментальна перевірка ефективності впровадження експериментальної моделі фізичного виховання на фізичне удосконалення майбутніх фахівців менеджменту відбувалася в процесі природного масового педагогічного експерименту, який здійснювався в період учбового процесу.

Для вирішення завдань дослідження були організовані одна експериментальна і одна контрольна група. У контрольних групах заняття проводилося по традиційній методиці, а в експериментальній групі – студенти займалися за розробленою нами програмою по спеціалізації вибраного виду спорту.

Дослідження показали, що темп приросту більшості показників в експериментальних групах вищий, ніж в контрольних:

- розвиток швидкості – біг 100 м (4,78 %, $t=3,9065$, $p<0,001$);
- розвиток сили – згинання, розгинання рук в упорі лежачи на підлозі (10,23 %, $t=4,1256$, $p<0,01$);
- розвиток швидкісно-силових якостей – стрибок у довжину з місця (4,48 %, $t=1,5498$, $p<0,05$);
- розвиток гнучкості – нахил тулуба вперед з положення сидячи (12,38 %, $t=2,2651$, $p<0,01$).

Темп приросту показників фізичної підготовленості в експериментальних групах вказує на те, що експериментальні групи перевершують контрольні по темпах приросту тих показників, які особливо необхідні для майбутньої професійної діяльності фахівців менеджменту.

Високий темп приросту показників фізичної підготовленості в експериментальних групах може бути пояснено особливостями методики, використання найефективніших методів, засобів і форм фізичного виховання при проведенні занять за розробленою нами програмою по спеціалізації вибраного виду спорту.

Звертає на себе увагу той факт, що експериментальні групи перевершують контрольні по темпах приросту показників (швидкості, сили, швидкісно-силових якостей, гнучкості), які характеризують професійну працездатність фахівців менеджменту.

Результати досліджень свідчать про те, що вирішення проблеми підвищення фізичної підготовленості студентів можливе лише при комплексному підході до вибору раціональних режимів рухової активності і фізичного розвитку.

Висновки.

Таким чином, статистично достовірна позитивна динаміка рівня загальної кондиційної, фізичної і функціональної підготовленості студентів експериментальних груп дозволяє зробити наступні висновки:

- підготовка фахівців машинобудування до професійної діяльності, формування їх прикладних знань, фізичних і спеціальних якостей, умінь і навичок, необхідних у виробничій діяльності одне з

найважливіших завдань системи фізичного виховання і ППФП;

- експериментальна модель ППФП у поєднанні з урочною формою проведення занять із загальної фізичної підготовки і занять із спеціалізації вибраного виду спорту є одним етапів перебудови організаційно-методичних аспектів фізичної культури спрямованої на підвищення резервних можливостей організму, оптимальний розвиток рухових навичок і умінь необхідних в майбутній професійній діяльності майбутніх фахівців машинобудування;
- Одержані результати дозволяють вважати, що цілеспрямоване використання методів, засобів і форм фізичної культури і спорту з урахуванням

вимог до майбутньої професії є ефективнішим при підготовці до трудової діяльності, ніж фізичне виховання у вузі за загальноприйнятою програмою; сприяє вдосконаленню професійно важливих рухових якостей і умінь; збільшує фізичну працездатність; сприяє формуванню здорового способу життя; сприяє профілактиці емоційного і фізичного перенапруження; підвищує рівень позитивної мотивації до систематичних занять фізичними вправами.

Перспективою подальшого дослідження є пошук нових методик і оптимальних варіантів функціонування моделі фізичного виховання і ППФП на практиці.

Література:

1. Бабешко О.П. Виховання фізичної культури студентської молоді в сучасних умовах. Проблеми освіти. 2001. Вип. 25. С.132-135.
2. Габриелян К.Г. Профессионально-прикладная физическая подготовка студентов. Теория и практика физической культуры. 2006. №12. С.24-26.
3. Грибан Г.С. Научно-методические основы использования средств физического воспитания для повышения уровня физической подготовленности студенческой молодежи. Физична культура, спорт та здоров'я нації. 2004. Вип. 5. С. 52.
4. Деминский А.Ц. Принципы оптимизации тренировочного процесса. Педагогика, психология и медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта. 2005. № 27. С. 73.
5. Карпенко Е.Н. Место и значение спортивных игр в системе профессионально-прикладной подготовки студентов. III Всеукраїнська науково-практична конференція «Здоров'я і освіта та перспективи». 2004. С. 398.
6. Кудрицкий В.Н. Профессионально-прикладная подготовка как средство, направленное на повышение эффективности физического воспитания студентов. III Всеукраїнська науково-практична конференція «Здоров'я і освіта та перспективи». 2004. С. 403.
7. Раєвський Р.Т. Професійно-прикладна психофізіологічна і психофізична підготовка студентів машинобудівних спеціальностей. Краматорськ: ДГМА, 2003. 100 с.
8. Armor K., Duncombe R. Teachers' continuing professional development in primary physical education: Lessons from present and past to inform the future. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 2004, vol.9(1), pp. 3-22.
9. Dana Perlmana. The influence of the Sport Education Model on developing autonomous instruction. *Physical Education and Sport Pedagogy*. 2012, vol.17(5), pp. 493-505.
10. DeCory K., Halas J., Dixon S., Wintrup L., Janzen H. Classroom teachers and the challenges of delivering quality physical education. *The Journal of Educational Research*, 2005, vol.98(4), pp. 208-220.
11. Giulia Bardaglio, Michele Settanni, Danilo Marasso, Giovanni Musella, Silvia Ciairano. The Development and Rasch Calibration of a Scale to Measure Coordinative Motor Skills in Typically Developing Children. *Advances in Physical Education*. 2012, vol. 2(3), pp. 88-94.

Информация об авторе:
Долинный Юрий Алексеевич
dya69@mail.ru

Донбасская государственная машиностроительная академия
ул. Шкадинова, 72, г. Краматорск, Донецкая область,
84313, Украина.

Поступила в редакцию 02.09.2012г.

References:

1. Babeshko O.P. *Problemi osviti* [Problems of education], 2001, vol. 25, pp. 132-135.
2. Gabrielian K.G. *Teoriia i praktika fizicheskoj kul'tury* [Theory and practice of physical culture], 2006, vol. 12, pp. 24-26.
3. Griban G.S. *Fizichna kul'tura, sport ta zdorov'ia natsiyi* [Physical culture, sport and health of nation], 2004, vol. 5, p. 52.
4. Deminskij A.C. *Pedagogika, psihologija ta mediko-biologicni problemi fizicnogo viovanna i sportu* [Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports], 2005, vol. 27, p. 73.
5. Karpenko E.N. *Zdorov'ia i osvita ta perspektivi* [Health and education and prospectives], 2004, p. 398.
6. Kudrickij V.N. *Zdorov'ia i osvita ta perspektivi* [Health and education and prospectives], 2004, p. 403.
7. Raievs'kij R.T. *Profesional'no-prikladna psikhofiziologichna i psikhofizichna pidgotovka studentiv mashinobudivnikh special'nostej* [Professionally applied psychophysiological and psychophysical training of students of machinery specilty], Kramatorsk, DSMA Publ., 2003, 100 p.
8. Armor K., Duncombe R. Teachers' continuing professional development in primary physical education: Lessons from present and past to inform the future. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 2004, vol.9(1), pp. 3-22.
9. Dana Perlmana. The influence of the Sport Education Model on developing autonomous instruction. *Physical Education and Sport Pedagogy*. 2012, vol.17(5), pp. 493-505.
10. DeCory K., Halas J., Dixon S., Wintrup L., Janzen H. Classroom teachers and the challenges of delivering quality physical education. *The Journal of Educational Research*, 2005, vol.98(4), pp. 208-220.
11. Giulia Bardaglio, Michele Settanni, Danilo Marasso, Giovanni Musella, Silvia Ciairano. The Development and Rasch Calibration of a Scale to Measure Coordinative Motor Skills in Typically Developing Children. *Advances in Physical Education*. 2012, vol. 2(3), pp. 88-94.

Information about the author:

Dolinnij U.A.

dya69@mail.ru

Donbass State Engineering Academy

Shkadinova str., 72, Kramatorsk, Donetsk region, 84313, Ukraine.

Came to edition 02.09.2012.